

6/38

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

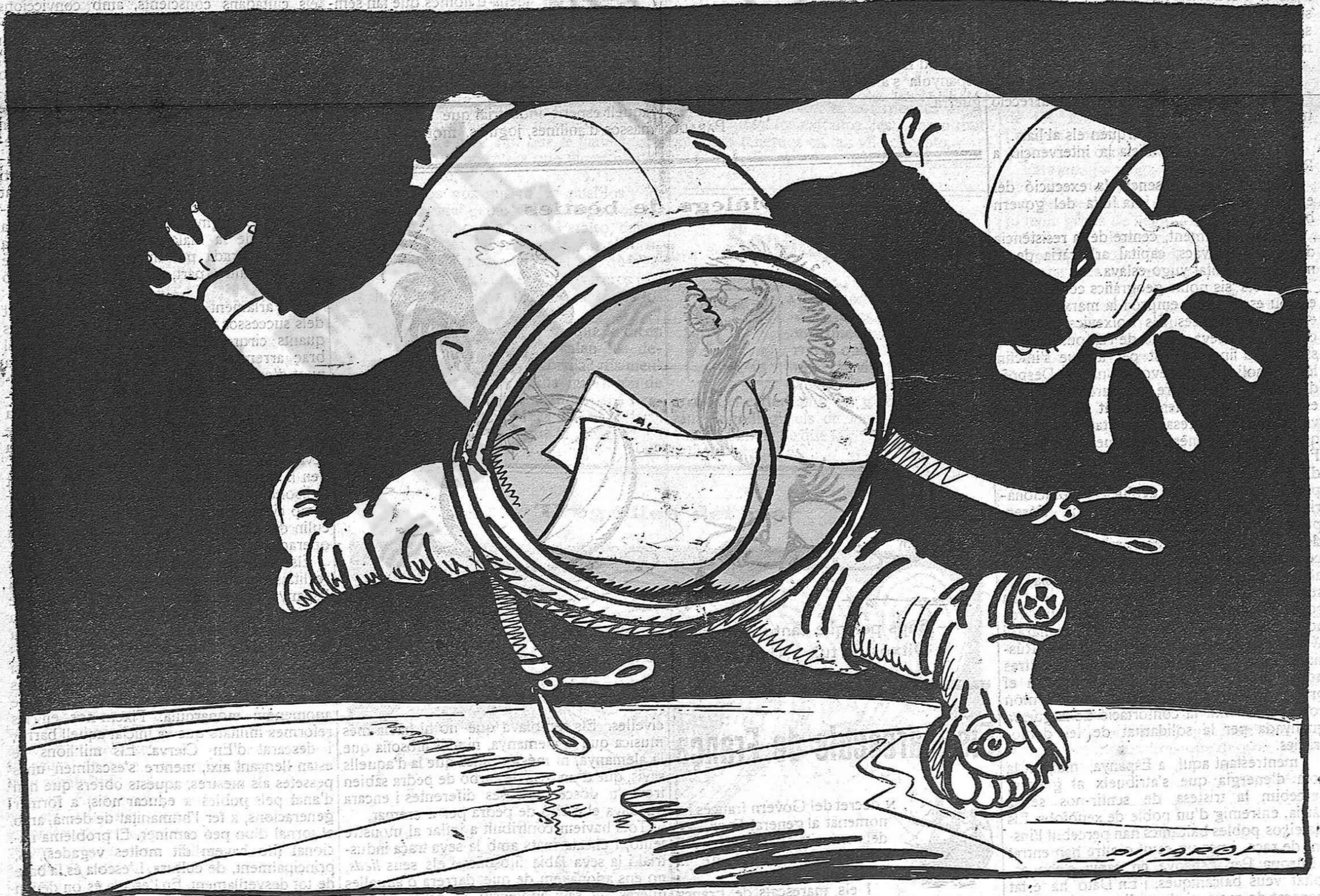
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Gran concurs sportiu internacional

El campió dels corredors a peu

Les victòries al·liades

Ha començat en la gran guerra la sèrie dels cops decisius contra els exèrcits imperials. Després de les quatre ofensives alemanyes de la primavera, els austríacs van sofrir a Itàlia la derrota del Piave. «Aquests austríacs!», deien entre ells sos aliats teutons, amb ira i menyspreu. I heu's aquí que, els alemanys han estat derrotats a son torn. I han sofert dues derrotes, per falta d'una.

Es coneix que l'estiu s'ha declarat enemic dels alemanys. Ells van obtenir a França les seves victòries relatives durant la primavera. Van donar quatre cops forts als anglo-francesos. Però ha vingut l'estiu, i el quint cop, el del Marne, fracassà. Tot seguit, Foch va emprendre la contra-ofensiva. La llista de les victòries alemanyes s'acabà, i ha començat la llista de les victòries al·liades. Ja n'hi han dues a la llista, i no som més que al començament.

Mentrestant, el primer exèrcit nordamericà s'ha constituït, amb 250,000 homes manats pel general Pershing. I això sense comptar les forces d'Amèrica que ja lluitaven barrejades amb els exèrcits aliats.

La darrera partida és començada. Aquesta és la bona, i els imperials la tenen perduda des de bon principi. Per terra, per mar, per l'aire, per l'Occident i per l'Orient, la victòria dels aliats està en marxa. I ja no la pot deturar ningú.

Glòria agena i baixesa pròpia

APLEGUEM tots aquests noms, que dringuegen com campanes pasquals. Són els noms anunciadors dels altres noms que's remouen en les entranyes de l'avenir immediat i que ens seran donats perquè hem tingut fe. La guerra, millor, les idees de la guerra, per ells s'arrelaran en els homes, i aquesta nostra vida idealista que vàrem tèmer se'ns trenqués, rebrà amb les victòries republicanes una nova energia fervorosa. Semblarà ridícula la nostra afirmació, però és entranyable. Perduda la guerra, una ombra ens seguiria fins a la hora de la mort. Guanyada, sentírem sempre la devoció orgullosa pel nostre temps.

Aquests noms són: Soissons, terme de la contraofensiva d'En Foch.

Arkangel, on desembarquen els aliats. Wladivostok, on s'inicia la intervenció a Rússia dels aliats.

Moscou, que presència la execució del embaixador alemany i la fugida del govern bolxevic.

Samara, finalment, centre de la resistència dels xeco-eslovacs, capital arbitrària de la nova nacionalitat yugo-eslava.

Aquests sis noms geogràfics contenen tot el nou esperit que empenh la marxa vers les eficàcies victorioses. Els bolxevics havien ja complert la seva missió de remoure la Rússia. El seu final ve just per a que s'infein les consolidacions revolucionàries. Després de Marat, Robespierre. I si darrera d'aquest, els girondins haguessin estat possibles, tal volta aqueixa puresa i serenitat democràtica que ens ve d'Amèrica l'haguessin trobat a França, constituïda en permanent república durant tot el segle XIX sense cap veleïtat imperialista. A Rússia la evolució revolucionària se compleix meravellosament. Fòrem partidaris del bolxeviquisme. Ho som ara dels socialistes revolucionaris, que poden encara crear una democràcia federalista, anti-alemanya, evitant se produeixi a Rússia, de seguir governant el maximalisme, o una coacció estrangera conservadora, o una reacció exterior. Moscou, Arkangel, Samara i Wladivostok sostenen l'articulació de la Rússia lliberada, unida a l'Occident. Els altres noms, Soissons i Montdidier, presenten el pròleg del venciment d'Alemanya. El món comença a sentir la confortació de la guerra guanyada per la solidaritat de les democràcies.

I mentrestant aquí, a Espanya, malgrat la nota d'energia que s'atribueix al govern, percebim la tristesa de sentir-nos sense pàtria, entremig d'un poble de xenòfobs. Els mateixos pobles balcànics han percebut l'instint de raça, i per un camí o altre han entrat a Europa. Per Espanya, en canvi, s'han escoltat veus balcàniques, i En Dato ha estat menaçat de mort, si s'excedia, per un periòdic germanòfil, orgue d'un ex ministre lliberal, i els carlins han tornat a reproduir les

seves menaces insurreccionals, i és de creure que més d'un conciliàbul s'haurà celebrat per a organitzar, terres endins, la guerra que no's vol portar terres enfora.

Els mateixos que projecten aparatosament un europeisme és solament extern, de millores pràctiques, a l'alemanya, i si se mouen contra els atacs dels submarins no ho fan per idealisme nacional, sinó per temors econòmics. Es pel cotó, el petroli, el carbó o el sofre que exerciten el decor, no pas per la sobirania espanyola malmesa o les lleis humanes violades.

Aquella «vara de medir», per la qual ens escarniren als catalans, ara governa a Madrid. La mitja cana s'ha fet ministre de Foment i d'Estat. I a la tristesa per la xenofòbia espanyola s'afegeix el dolor pel triomf a Madrid del pensament català davant la guerra.

PARADOX

vores del Marne, l'històric riu antigermànic, on els dos capdills han guanyat el bastó de marescals. La primera batalla del Marne va fer marescal a Joffre, per més que el nomenament no vingué fins després. La segona victòria del Marne ha fet marescal a Foch.

Mai cap marescal de França havia rebut el bastó simbòlic amb més justícia. Joffre va salvar la França i el món l'any 1914. Foch els ha salvat novament al cap de quatre anys.

Va fer bé el Govern francès restablir la dignitat de marescal. La França ha pogut expressar així, amb la gràcia d'un gest sobri, l'agraïment inesborrable als dos grans homes que han infligit les dugues més grosses i decisives desfetes als exèrcits que es creien invencibles e irresistibles.

Que no s'acostin mai més a les vores del Marne les tropes de l'Alemanya. Aquèix riu està embuixat per a ells. Sota les seves aigües misterioses hi ha bastons de marescal, que ja abans d'anar a mans dels generals francesos, els fan guanyar les grans batalles en les quals es decideix la sort de la humanitat.

Foch, per la seva banda, ha inaugurat el nou grau amb la nova batalla del Soma. El marescal Foch triomfà a l'est d'Amiens, com el general Foch va triomfar entre el Marne i el Aisne. General ahir, marescal avui, Foch és l'home de la ofensiva victoriosa, com Joffre va ésser l'home de la defensiva, victoriosa també.

Joffre va deturar els alemanys. Foch els fa recular. «No passareu!», va cridar Joffre. I Foch crida avui: «Feu-nos pas!».

FULMEN

GIRA-SOLS

EM trobat aquests dies una pila d'exemplars d'aquesta mena d'homes que fan sempre bona cara a l'èxit.

Al començament de la guerra, molts dels nostres coneguts, convençuts de que Alemanya no podia perdre, eren germanòfils. Ho eren decintencament de bona fe. Admiraven aquell esperit industrial que ens omplia els nassos d'anilines, joguets, motors elèctrics i

germanòfils. La força alemanya trobava el terreny ben abonat per a desvetllar badoques admiracions i la seguretat de que allò tan fort no podia perdre, feia que els homes-gira-sols es possessin decididament de la banda del futur vencedor.

Les coses no han anat com les matemàtiques demostraven. Els francesos dèbils, dividits, malmesos pel vici i desprevinguts van refer-se i vàren clavar la primera pal·liça del Marne als ferrenys teutons. Les coses han anat seguint de tal manera, que avui ja no creuen en el triomf germànic ni els mateixos alemanys i, naturalment, aquells homes gira-sols que abans eren germanòfils perquè creien segura la derrota dels aliats, avui, quan s'els recorda la seva germanofilia, diuen fent-se l'estranyat.

—Jo germanòfil? I cà? Si deia lo que deia era per la por de que perdessin els meus. I els meus són els aliats, pels quals he sigut sempre totes les meves simpaties.

I un home no els contradia, content de que la bona causa conti amb aquests partidaris de darrera hora.

Encara que la seva adhesió l'hagi portat l'èxit i no el sentiment ni la convicció.

JEPH DE JESPU

MALALTIES I REMEIS

Espanya hi han hagut alçaments patriòtics, manifestacions populars en les que s'ha protestat amb més o menys energia sobre un fet determinat, moviments de

partit que han permès esperançar durant uns moments alguna transformació positiva. An aquests actes de protesta hi han a cudi els ciutadans conscients, amb conviccions sòlides, amb ideals arrelats, amb ferms anhels de renovació. Però cada volta hem hagut d'assenyalar, ben desgraciadament, aquest fet: els quefes que han dit anar amb entesa al cap d'aquests alçaments, d'aquestes manifestacions, d'aquests moviments, se han venut quan els entusiasmes estaven caldejats i els cors es trobaven encesos i desitjosos de noves formes polítiques, de canvis radicals que acabessin d'una vegada amb totes les vergonyes de la nació. Això ha anat engrossant les files dels indiferents i dels desenganyats, augmentant-se paralelament la gravetat de la malaltia d'Espanya, que va éssent devorada per microbis fatals, sense que, per altra part, hi hagi la reparació deguda.

Al Parlament d'Espanya, com a resultat dels successos d'agost, hi han fet cap uns quants cirurgians de bona mena, amb el braç arremangat i amb els instruments a punt d'entrar en funcions cada dia. L'operació que ha de sofrir Espanya és una operació quirúrgica; el seu cos malalt menaça descompondre's del tot i perdre tot alè de vida sinó es posa remei d'una vegada a la seva dolència, matant els microbis que minen la seva carn. Aquesta és una feina urgent i absolutament necessària i la deuen portar a cap cirurgians aptes i decidits, que no reculin davant el temor d'una difícil i penosa operació.

Els fets ens demostren cada dia, amb realitats cruentes, que el règim de la nostra Espanya està corcat; que els homes que estan al front dels nostres destins no tenen dignitat moral per a realitzar la feina pròpia del seu càrrec. Segueix imperant el favoritisme i les lleis se segueixen fabricant tan sols amb mires al sosteniment dels pilastres del reinat i de la massa caduca d'això que anomenem monarquia. Fixem-nos en les reformes militars que va iniciar aquell barrut i descarat d'En Cierva. Els mil·lions se estan llençant així, mentre s'escatimen unes pessetes als mestres, aquests obrers que han d'anar pels pobles a educar nois, a formar generacions, a fer l'humanitat de demà, amb el jornal d'un peó caminer. El problema nacional (ho havem dit moltes vegades) és, principalment, de cultura. L'escola és la base de tot desvetllament. En l'escola és on deuen començar a moldejar-se els ciutadans. Mai tan veritat com ara aquella famosa frase del solitari de Graus: «Despensa y Escuela».

Fixem-nos també en aquesta llei asquerosa

Diàlegs de bèsties

— Saps per què canto amb tanta afició?... Perquè totes me ponen.
— Ditxós de tu!... Aixó vol dir que no et falten ous.

Els marescals de França

UN decret del Govern francès ha nomenat al general Foch, cap dels exèrcits aliats del front occidental, marescal de la França.

I els marescals de França ja són dos: Joffre i Foch. L'antiga dignitat militar francesa ha ressuscitat gloriósament en els dies de la guerra gran. Ha estat a les

civelles. Els semblava que no hi havia més música que la alemanya, ni més filosofia que la alemanya, ni més química que la d'aquells savis, que d'un troç de carbó de pedra sabien treure'n doscentes coses diferents i encara quedava el carbó de pedra per a cremar.

Tots havíem contribuït a inflar al monstre teutó, i encatarinats amb la seva traça industrial i la seva làbia filosòfica i els seus lïeds, no ens adonàvem de que darrera d'aquelles ulleres de savi inofensiu hi havia l'ànima agressiva del militarisme prussià que somniava en fer-se seu a tot el món.

Per això, allavors teníem tants coneguts

d'espionatge que, com diu En Marcellí Domingo, està feta per a afavorir el predomini de les embaixades.

Heu's aquí les malures d'Espanya. Deu enderrocar-se aquest règim podrit, que està portant-nos cap a la ruïna moral i material i que està rebaixant la nostra dignitat de ciutadans, puix contraïem una grossa responsabilitat al consentir-ho.

La massa de indiferents i de desenganyats de que hem parlat al començament, tornaria a actuar tot seguit davant d'una orientació ben definida i d'una obra de sana renovació. Es necessari aixecar-la de nou. Per això no havem de creuar-nos de braços. Els que, davant de tots els fracassos, hem permanescut fidels a la nostra causa i hem refermat el nostre optimisme i hem mantingut la esperança d'una esplendorosa victòria, ens sentirem orgullosos de dir-nos republicans (consti que sentim grans simpaties pel socialisme i el considerem una esperança) davant dels discursos, irrefutables i plens de serenitat de la minoria socialista i d'En Marcellí Domingo aquest martre que va narrar, entre mig de rumors de sensació indiscriptible (encara que el presumido conde de San Luis digués que el narrament li feia l'efecte d'una novel·la) el seu calvari d'apòstol portat a la presó, a pesar de totes les immunitats de representant en Corts, pel fet de defensar una causa sagrada i justa. Que la revolució santifiqui la nostra rebeldia a l'exigir la reparació an aquests ultratges, ultratges agravats per la vilesa d'una oprobiosa tirania governamental.

Ens sentim orgullosos de dir-nos republicans al veure com les esquerres parlamentàries, o millor dit, l'esquerra parlamentària, perquè pel cas forma una massa compacta, encara que vol identificar-se amb certs elements que tenen per director a un home que no ens ha convençut mai; ens sentim orgullosos de dir-nos republicans, repetim, al veure com aquesta esquerra actua al carrer, explicant la seva actitud dignament, amb claretat, amb el cap alt i la consciència neta, demanant al poble que serveixi de sancionador dels seus actes.

En el poble existeixen sentiments de reivindicació política i aquests sentiments deuen encaminar-se envers un objectiu ben definit, envers una finalitat positiva. Deu aixecar-se l'esperit polític d'aquest poble que necessita transformacions radicals en la seva vida. El no fer-ho així és entregar a Espanya en mans dels malfactors.

FERMI PALAU CASELLAS

Estanqueros del patriotismo

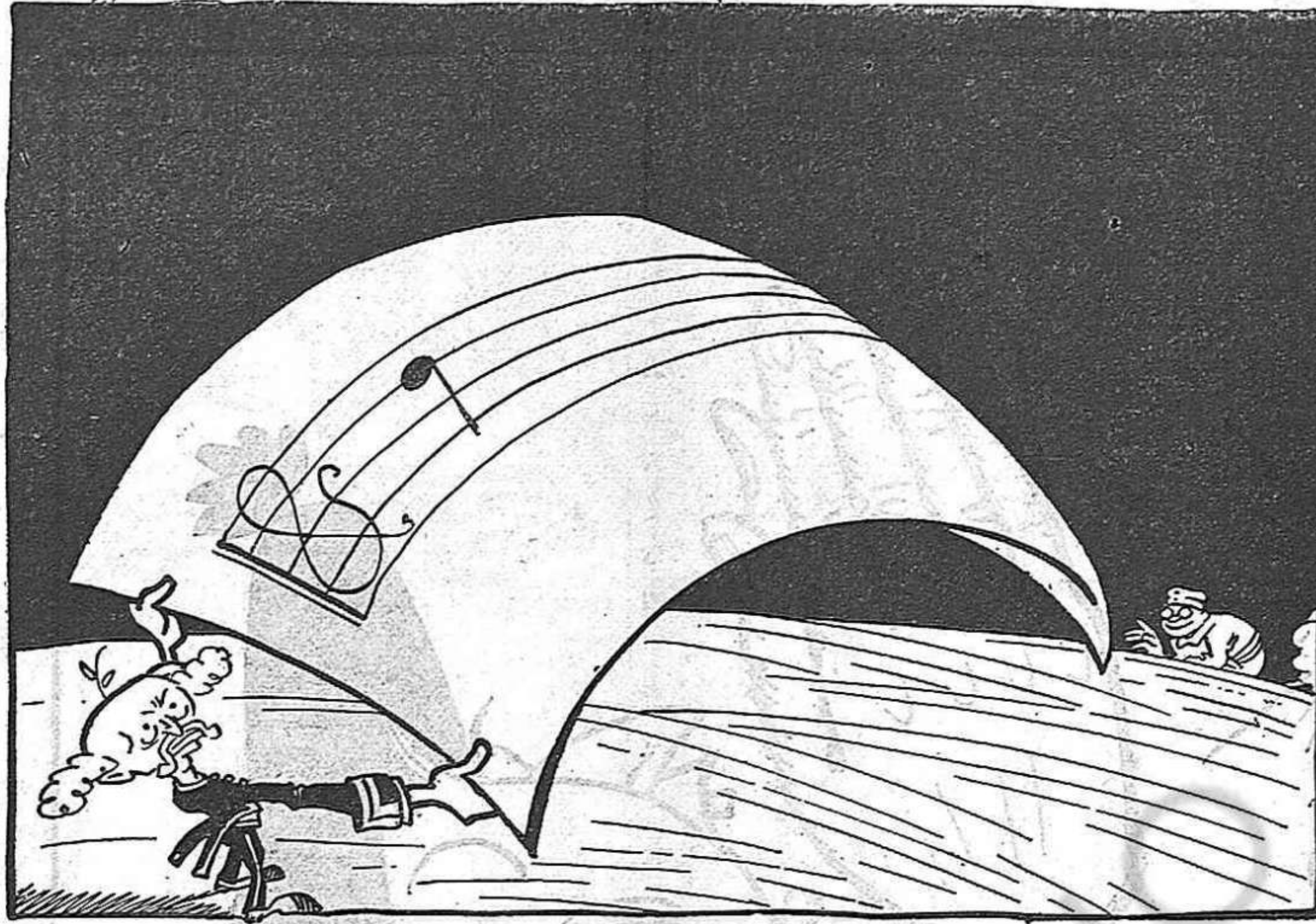
La media docena escasa de aragoneses civilizados que hay en el mundo, nos hemos enterado con vergüenza y con asco de la estúpida algarada que unos cuantos holgazanes y unos cuantos desaprensivos, deshonra de la tierra que los vio nacer, han promovido con motivo de la publicación de un artículo de J. Sacs, considerado injurioso para Zaragoza y para Aragón.

No hemos tenido la suerte de leer el artículo de J. Sacs, pero los comentarios que le dedica la prensa zaragozana nos proporcionan suficientes elementos de juicio para hacernos cargo de la cuestión.

Ahora bien: la impresión que hemos sacado de la lectura de esos comentarios y que nos ha producido la ridícula actitud de nuestros Clodoaldos de sainete, es tristísima.

Con la autoridad que me da el estar desterrado de Aragón por haber amado excesivamente a mi país, digo que esas protestas son un oprobio. Ese Ayuntamiento, que acuerda querrellarse contra un forastero que le acusa de tener abandonada la ciudad que administra o debiera administrar, nos sonroja. Esos centros aragoneses, que no son más que timbas, como el de Madrid, o empresas de espectáculos, como el de Barcelona, y que solo se dedican a embrutecer a nuestros compatriotas, más valiera que se callaran. Esos chuchos que no tienen en el mundo más misión que ladrarnos y hacernos «iguau, guau!» a los que pensamos, dejénnos en paz, si no quieren que les demos bola.

La nota

—Fixin-se que és un re.

Especialmente, esos aragoneses de Barcelona deberían tener pudor y acordarse de que están en tierra extraña, y de que por ello vienen obligados a conducirse con mayor comedimiento y con mayor cordura.

Son desconcertantes la quisquillosidad y las malas pulgas que demuestra Aragón y el enojo trágico que lo arbola por una cosa tan baladí. Se ha dejado matar y asesinar como pueblo sin despegar los labios, se ha dejado quitar la camisa sin chistar, ha sufrido todas las violencias en el cuerpo y en el alma sin protestar, y ahora, porque le dicen que lleva las orejas sucias, amenaza con hacerle un portillo o un boquete en el vientre al osado.

Esa indignación es cómica. Parece la indignación de un señor que se sulfura porque le aplican un adjetivo inocente, pero que él no entiende. Es la indignación de un individuo que pasa por que le llamen cornudo, pero que no tolera que digan que no es circunspecto.

A nosotros nos gustan los pueblos y los hombres de mal genio. Pero Aragón habría de sacar su mal genio contra Paraiso, contra Alvarado, contra Moya, contra Aura Boronat, contra Andrade, contra el marqués de Lema, contra los caciques y los usureros que me han desterrado a mí, contra todos los que lo esquilan y lo esquilman.

¿Qué es eso de enfadarse porque le dicen a uno la verdad, porque le señalan los defectos para que de ellos se corrija? ¿Es mentira que todo Aragón da una impresión de miseria que espanta? ¿Es mentira que Aragón y Zaragoza son la Meca de la miseria espiritual? ¿Será mentira que la mitad de los

aragoneses nos hemos tenido que marchar de nuestra tierra porque no nos daba de comer y que estamos haciendo de criados y criadas según el sexo, en Barcelona, en Madrid, en Buenos Aires? ¿Será mentira que el alcalde de Zaragoza ha tenido que prohibir recientemente que se paseara a los toreros en hombros por las calles de la ciudad? ¿Será mentira que, no hace mucho, el populacho zaragozano persiguió y desnudó en la vía pública a una artista extranjera porque iba un poco extremadamente vestida?

Pues no hay que abroncar a J. Sacs. No hay que enrabiarle contra el espejo que nos muestra la cara costrosa. En vez de revolvernos contra el médico, lo que hay que hacer es reaccionar contra el mal. En vez de empedernirnos en el pecado y en la culpa, lo que debemos hacer es dolernos, es afligirnos de que a los extraños les sobren motivos para tenernos en tan vil concepto.

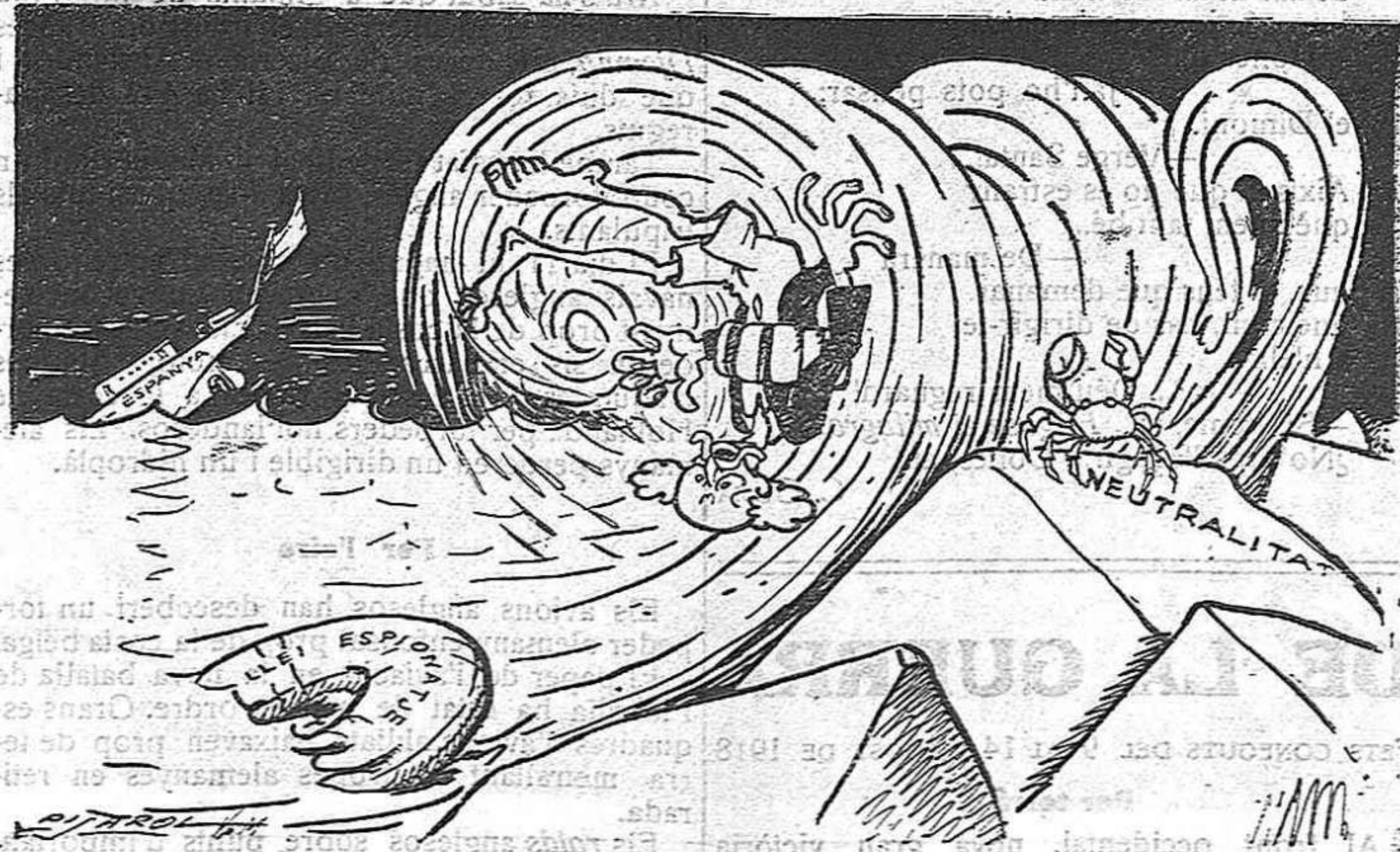
ANGEL SAMBLANCAT

Sonata LXXXI

ATUÀ món quina setmana d'angúnies. Hom no feia més que llevar-se i mirar corrents quina hora era. Sempre era aviat; encara faltaven dos o tres horettes perquè arribés el carter amb els diaris. Tot esmorzant vingia llegir els de la vigília per a convènce't ben bé de que la cosa anava endavant

Tragédies del mar

El darrer naufrag

i després d'esmorzar cansat d'esperar al cap al poble a esperar el correu per a arreballar-li La Publicidad i El Diluvio i La Veu i La Vanguardia.

Per cert que els de La Vanguardia ja podrien dar els quartos al Diego de Pazos, crític militar; no n'encerta cap desde fa una temporada.

Tornant a lo que deiem, quantes angúnies i ensemps quantes alegries. Ja són aquí, ara són, més endavant, més, no paren i encara no han parat, un dia francesos i americans, l'altre francesos i anglesos, l'altre els colonials i els americans... Hom somnia en que els alemanys ja estan foragitats de França, que tenen que abandonar Bèlgica, que les tropes lliberadores van a empaitar en son niu a les àligues desplomades dels imperis. Es molt lluny això em direu, si però tot és començar, s'ha de recordar que no era sols Rússia el gegant amb peus d'argila, per lo que toca al imperi d'Àustria no cal ni parlar-ne; el desgraciat Nicolau podria ben dir a Carles allò de si m'embrutes l'emascaro, i per lo que toca als alemanys ha de tenir-se present que's tracta d'una massa proletària i burgesa sense escrúpols morals de cap mena però força intel·ligent i saberuda. An aquesta gent mentre cregueren o creguin en la victòria que'ls portaria a fruit aventatges de tota mena podia fer-se-li passar gana i tota mena de privacions, podia demanar-se-li vides i més vides, però quan se gira la truita, al veure's arruinats i avorrits per tot el món, lo natural és que vulguin passar comptes amb els que'ls portaren a la desfeta. Veurem; al menys que sigui aviat.

Al poble hi ha un germanòfil que té El Debate, El Día Gráfico, La Tribuna, El Tiempo i aquell troç de paper que se'n diu La Gaceta de Alemania o la Correspondencia alemana, o no sé com. Abans, quan anava a comprar mistos sempre em feia la llesca dient-me si volia llegir el diari i me'n oferia un d'aquets a bé El Correo Catalán (també té el Correo) bo i dient-me:

—Sembla que ja s'acaba això. Lloat sia Déu! Aviat no tindran cap barco, i prou guerra.

O bé: —Ara si que va de bó. D'aquí a una setmana ja seran a París, allí es farà la pau. Els francesos podran estar ben satisfets després de tot. L'emperador d'Àustria, l'auster Guillem, netejarà la ciutat babilònica, el centre de la corrupció mundial.

—Ara no. Jo vingia anar a comprar mistos i ell vingà no oferir-me cap lectura recreativa dels seus xirois diaris precisament quan jo tenia ganes de llegir-los per a saber de les victòries del Kronpriz, del de Baviera, de Ludendorff i de l'Hindenburg. No podent aguantar més determino demanar-los-hi i ell que'm fa.

—Els he enviat al senyor rector, perquè vegi lo que són retirades estratègiques. Quina retirada! Desenganyis no hi han capdills com els generals aquells.

A l'endemà jo que hi torno i lo mateix: —Els té el senyor rector que segueix amb gran interès la estupenda retirada.

Jo tocut vingà tornar a cercar-los i ell amb la cançó de l'enfadós responent sempre; per fi ahir de mal humor me digué:

—No'ls he rebut. Fou aleshores que tentà aquell somris li digui: —Molt bé, ja m'avisarà quan s'acabi la retirada, ah! i no tinc cap pressa.

Ara em tindrà ràbia i me donarà els mistos més dolents encara que d'ordinari, és capaç de mullar-les-hi el cap.

Avui he llegit que durant els sis consells de ministres s'han pronunciat 470 discursos, 600 rectificacions i ratificacions, s'han llegit 88 projectes i 120 cartes, en Cambó ha mostrat mapas, croquis, esquemes, fotografies, etc., en González Besada ha sumat més que cap tenedor de llibres, en fi, que allò ha estat una cosa esfereidora.

Pobrets deuen haver begut molt amb tant xerrar, Fem-ho nosaltres que després pots no'ns en quedaria.

MORITZ VI

Disputaven de teologia un reberrendo i un famós anticlerical:

—Desenganyis—deia el capellà—Vostè i jo mai podrem caminar plegats.

—Per què?

—Per què som diferents. Perquè no s'ha vist mai anar de tronc un burro i un cavall.

—Dispensi, mossèn. Amb quin dret me tracta vostè de cavall?...
...d'altre

Més devots, que mai

—Nostre pa de cada dia (encara que sigui únic) doneu-nos-lo, Senyor!...

DE TEULADES EN AMUNT

Indignat per l'espectacle que arreu s'està avui donant, a l'hora en que Déu escolta vaig dirigir-me a Jehová.

—Senyor!— vaig dir-li.—¿Es possible que des del vostre sitial no-vegeu els desafins que estan-fent els meus paisans?

—Aii... En veig tantes de coses— em respongué,— que'l meu cap ja no sap quasi on girar-se. De quines parles? Veiam.

—D'aquest devassall de festes que per muntanyes i plans se celebren aquests dies. Digueu! Quan mig món està com qui diu tripes en l'aire; quan l'Europa és tota un mar de sang; quan les viles cremen, i cauen les catedrals i el canó ni nit ni dia no para de segar caps; quan repercuissió espantosa de la guerra que hi ha allà, se'n entra aquí la misèria per les més riques ciutats, i per tot esclaten vagues, i per tot se senten clams, i la carn queda abolida i desapareix el pa, com, gran Déu, podeu permetre que amb tanta tranquil·litat hi hagi qui organitzi festes, i celebri jocs florals, i aixequi envelats magnífics i balli coques i rams, com si això fos una Arcàdia o un Paradís terrenal?

Mireu només Catalunya: en aquest precís instant, doscents setanta tres pobles estan de juerga. El xampany es vessa com si fos aigua; les cobles no paren mai; els pollastres i les oques són a milers degollats...

Digueu, Senyor ¿no és horrible tot això? ¿no fa pensar si és que hem perdut la consciència, el seny i la dignitat?...

—Filllet,— em va dir l'Altíssim— tens raó, però no't val. L'espectacle és deplorable, i vas molt equivocacat al creure que jo l'ignoro: l'estic veient i observant i el lamento molt de veres, però... no'l puc evitar.

—I això, Senyor?... ¿No sou l'amo del món i els seus arrabals?

—No podeu, sols amb un signe, fè anar lo de dalt a baix?

—Es cert, però... hi ha una cosa: el teu hermos país, saps?, està, fa un grapat de mesos deixat de la meua mà i no sóc jo qui se'n cuida.

—Doncs qui?

—Ja t'ho pots pensar: el Dimoni.

—Verge Santa!... Aixís sí que no és estrany que anem tant bé...

—De manera que, si tens que demanar quelcom, has de dirigir-te a n'ell.

—Jo?... Déu me'n reguard!

—Sí, home, sí... *Hágase el milagro...*

¿No saps l'adagi?... Doncs, au!

C. GUMA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 9 AL 14 D'AGOST DE 1918

Per terra

Al front occidental, nova gran victòria al·liada. El dia 8 d'agost, els anglo-francesos van atacar des del riu Ancre al riu Avre, en un front de una trentena de quilòmetres. L'ene-

mic fou sorprès per l'allau dels tanks i sofrí un gros desastre. En els dies següents, l'avenc al·liat ha prosseguit, estenent-se cap al sudest. Montidier està en poder dels al·liats, i la caiguda de Lassigny, Roye i Chaulnes sembla molt pròxima. Fins ara els al·liats han fet uns 40,000 presoners i s'han apoderat d'uns 1,000 canons i de 10,000 metralladores.

Al front italià, els al·liats han fet un miler de presoners en diversos raids.

Al front d'Albània els austríacs han perdut un important cap de pont. La seva contraofensiva està completament deturada.

Als fronts de Macedònia, Palestina i Mesopotàmia, no hi ha hagut cap modificació important.

Per mar

Ara s'ha sabut que a mitjants de juliol fou torpedinat al Mediterrani el transport francès *Djemna*, que anava de Bizerta a Alexandria i que duïa forces militars. Hi ha 442 desapareguts.

També ha estat torpedinat al Mediterrani un contratorpeder anglès, salvant-se quasi tots els tripulants.

El dia 11 hi hagué un combat entre forces navals angleses que operaven un reconeixement prop de la costa Frisia. Els anglesos perderen sis embarcacions de motor. Algunes d'aquestes van ésser portades a la costa de Holanda per torpeders hol·landesos. Els alemanys perderen un dirigible i un hidroplà.

Per l'aire

Els avions anglesos han descobert un torpeder alemany enfonat prop de la costa belga. El paper de l'aviació en la nova batalla de Picardia ha estat de primer ordre. Grans esquadres d'avions al·liats baixaven prop de terra metrallant les tropes alemanyes en retirada.

Els raids anglesos sobre punts d'importància militar de l'interior d'Alemanya han continuat; Francfort i Karlsruhe han sigut bombardejades.

REPICS

UNA breva.

En Joanet Garriga i Massó, il·lustre lligaire, ha sigut obsequiat amb un nomenament de punta. L'han fet res menys que «Comissari regi de la Caixa central d'Emissions de cèdules ferroviàries garantides per l'Estat».

Déu-nos-en-guard d'haver-lo d'escriure gaire sovint aquest nom!... Aviat hauriem de optar el sistema de les inicials; i diríem:

El senyor C. R. de la C. C. d'E. de C. F. G. per l'E...

I qui l'entén aqueix geroglífic?...

Un càrreg així no més fa de bon acceptar en aquest cas, que és qüestió de cobrar moltes pessetes.

La «Unió Catalanista» demana que's canviï el nom de la Plaça de *Palacio*, per Plaça de la República de Cuba.

No hi estarà malament aquest titulet enclatat a la paret del Govern Civil.

El senyor González podrà sortir al balcó i, tot fumant-se un «Murias», cantar aquella cèlebre habanera:

*Soy cubanita,
soy
de la playa hermosa
donde se agita....*

Uii!... Les coses que se agitan al voltant de aquella casa!...

S'anuncia la proxima aparició d'un diari nacionalista català que portarà per títol *L'intransigent*.

Benvingut sigui a la palestra.

En un temps en que l'orxata de xufles i l'aixarop de poncem estan a l'ordre del dia, degut al ministerialisme dels regionalistes triomfadors, no hi vindran malament unes gotetes de l'àcida llimonada que representa l'intransigència catalanista.

Sembla que'ls governants tornen a preocupar-se del joc.

Però se'n preocupen, no per a prohibir-lo, sinó per a reglamentar-lo.

Prohibir-lo, seria matar la vaca. I ells a això no s'hi atreviran. Com que, qui més qui menys, tots estan arrapats a les seves mamelles...

En Garcia Prieto ha escrit als governadors civils recomanant-los que extremin les mides contra la premsa en lo de la neutralitat.

Encara més? Veiam si no'ns deixaran parlar ni de les gaseoses fresques!...

Amb la trascendència que s'ha donat als darrers consells, el Govern sembla que hagi volgut fer veure que la darrera nota enviada a Alemanya ha sigut molt enèrgica.

Desconexem el text i no tenim dret a creure lo contrari.

Però... ai, ai, ai, ai, ai, ai!...

Només pensant en la contestació un hom ja tremola.

Molt sensata la conferència d'En Marcell Domingo als republicans del Districte V.

«S'ha d'abandonar el sistema de agitació pel de edificació» ha vingut a dir el maritr de les Dressanes.

I l'home té raó que li sobra. Falta edificació!...

Encara que això sembli un xisto de propaganda dedicat al «Foment de Construcció i Obres».

Per motiu del excés de feina que pesa damunt d'ell, el ministre Cambó no ha pogut venir a lluir el garbo per aquestes terres.

Els barcelonins ho sentirem de debò, que no podrem veure-li les cames a la platja.

I qui més ho sentirà seran els veïns de la barriada de Gràcia.

Vaia un numeret bonic per a la festa major!...

S'ha constituït una nova agrupació socialista amb el nom de *La Barricada*.

Massa exaltament!... Aquest títol tan En Lerroux com En Marcell Domingo el trobaran massa fort!...

A Jerez de la Frontera hi ha hagut també manifestacions tumultuoses per l'encariment de les subsistències.

L'endemà ja hi havia l'estat de guerra. Que és com si diguessim les boques tapades; però no tapades de menjar, sinó de cigrons de plom.

Llegeixo:
«Se ha declarado la huelga general...»
Caram, Caram!...
«...en Montevideo.»
Ah!... respirem.
Es lo que deu dir-se En Maura:
«Que me las den todas... en Montevideo!»